

קונטרס

מצלמות אבטחה בשבת וביו"ט

קונטרס הלכתי ראשון בסדרה

קונטרס

מצלמות אבטחה בשבת וביו"ט

נכתב בסייעתא דשמיא על ידי

יוסף שלמה בלאאמו"ר הר"ר יעקב ישראל הכהן שליט"א בייפוס

ירושלים ת"ו

ניסן תשע"ז

י"ל ע"י

"פדר מערכת תקשורת אבטחה ומיגון"

טל': 072-2776060 פקס: 072-2776061

-מהדורת ביקורת-

©

כל הזכויות שמורות

הערות והארות יתקבלו בברכה
ע"פ הכתובת יוסף שלמה בייפוס

זוין 49 ירושלים

פקס 02-6251205

כתובת מייל

bayfus@okmail.co.il

עימוד ועיצוב:

א.י. גרינוואלד 054-8494370

בית דין צדק ובית הוראה שערי הוראה

בראשות מורינו הגאב"ד
הגרש"א שטרן שליט"א
דומ"צ בבד"צ דמרון הגר"ש ואזנר זצוק"ל
ואב"ד מערכ ב"ב

מכתב ברכה

הנה הרה"ג רבי יוסף שלמה בייפוס שליט"א
ערך קונטרס נאה וחשוב וכינס לפונדק אחד
פסקי הלכה מגדולי הפוסקים זצ"ל ויבלחט"א,
בנושא אשר שכיח ומצוי מאוד של מצלמות
אבטחה בשבת וחג.

ישא ברכה מאת ה' וה"ר שלא יצא שום
מכשול מתחת ידיו, ויזכה להפיץ מעיינותיו
חוצה, להגדיל תורה ולהאדירה.

הרב רפאל צבי ובר

רב שכונת נוה יעקב

ירושלים

ט' ט"ו תשנ"ח

בס"ד

אשר

ראיתי בספר של ידידי צ"ל הרב

ר' יוסף בימזל שליט א"ת מה שחזר וזכר

בזמנו ובזמנו כחן אלה האלמות ואמונה

ואשר בדיבור שהדיבור יבין יחזיק לעצמו

ואחריהם באלה מלכו

בדיבור הזה

בג' / קר

גדולי הפוסקים שכבר אינם עמנו, וכך גם החיים עמנו, נשאו ונתנו רבות בכך, (כדוגמת הגרי"ש אלישיב זצ"ל שדן רבות בענין המצלמות המוצבות בעיר העתיקה). אמנם לצורך כן יש לכתוב חיבור שלם על

מצלמות אבטחה להלכה

ח

כך, ואנו רצינו עתה להגיש לפני הציבור את עקרי הדברים, ובעה"י עוד חזון למועד, ונקוה כי נזכה להוציא לאור הדברים בהרחבה.

למען הסדר הטוב חלקנו את הקונטרס לשלושה חלקים.

חלק ראשון - הבאנו בקצרה את הנושאים ההלכתיים שיש לדון בהם.

חלק שני - כתבנו בתמצות את דעות גדולי הפוסקים בנושא.

חלק שלישי - כתבנו סיכום קצר שיוצא מכל האמור בחלקים הקודמים.

כאן המקום להודות למו"ר הגאון ר' רפאל צבי ובר שליט"א המרא דאתרא דשכונת נוה יעקב, וחבר הבד"צ של שארית ישראל, שעשה עימי חסד, ורבות ליבנתי עמו נושא זה, ובסבלנות רבה שמע וליבן את כל מה שדנתי לפניו.

כמו כן יש לי להודות לידידי ר' יוסי פדר בעל חברת 'פדר' מערכות-תקשורת, אבטחה ומיגון, שנעזרתי בניסיונו הרב ובידע הנרחב במערכות ובמצלמות על סוגיהם השונות, והיה לי לעזר רב להכיר כיצד פועלות המצלמות, ומהם הבעיות השונות שקיימות בהפעלת מצלמות בשבת וביו"ט, וכיצד ניתן לפתור לפחות חלק מן הבעיות.

ובסיום אכתוב כי הדברים נכתבו לעורר לב המעיינים, ואני בתפילה כי לא תצא תקלה על ידי, וכי יתקבלו הדברים ובזכות זאת יתלבנו הדברים בין כותלי בתי המדרש.

יוסף שלמה הכהן בייפוס

צורת פעולת המצלמה עובדת בצורה כזו: שהופעת אדם או חפץ כל שהוא תחת עין המצלמה, פירושה שינוי הגוון שהמצלמה פוגעת, מלבן עד שחור וכל גווני הביניים, שינוי הגוון מתורגם במצלמה לשינוי קל במתח, וע"י כן לשינוי במסך, במנורת המסך נפלטים אלקטרונים ובכל נקודה שהם פוגעים במסך נוצרת מעין נקודת אור ע"י חומר זרחני, אשר אורו נעלם מיד, עצמת ה"זריחה" תלויה במתח של המצלמה לפי התנאים בשטח. אלא שיש מצלמות שמלבד מה שמופיע על גבי המסך, אף נשארות התמונה למשך זמן.

(ושמעתי מר' חיים אריה הוכמן כי דעת הגר"נ קרליץ אמורה גם במצלמות שבהם נשארות התמונות ע"ג דיסק, גם בהם סבר ר' נסים שלא נחשב מתקיים), וסובר שבמצלמה קל יותר מכתב שע"ג צידי הדפים, שכתב החזו"א² דחשיב כתב שאינו מתקיים, כיון שהספר עומד להפתח ולהסגר. גם הגר"מ פינשטיין זצ"ל³ סבר שנחשב כתב שאינו מתקיים, ואולי אף עדיף מכך.

מאיידך יש סוברים שאין כאן איסור כתיבה כלל. בשו"ת בצל החכמה^ה כתב שאין זה בגדר כתיבה כלל, ואין זה אלא כמסתכל במראה, שאע"ג שצורתו נקלטת במראה היתר גמור הוא, כמו שמצינו בשו"ע או"ח^ה, ועל כרחק הסיבה שאין על זה שם צר צורה כלל. וכן היקל הגר"מ שטרנבוך שליט"א^ה. גם דעת הגרש"ז אוירבאך זצ"ל^ה שאין כאן כתיבה, רק גלי זרם חשמל שגורמים להווצרות תמונה. וכן סבר הגר"ש ואזנר זצ"ל^ה.

ב. האם יש לחוש שלא תהיה כתיבה המתקיימת

דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל^ט, שאמנם אין כאן כתיבה דאורייתא כיון שאינה כתיבה כדרך, אך יש לדאוג כי לא ישאר הכתב על גבי הדיסק לזמן רב, מפני שחשש מפני כתיבה המתקיימת, אולם הדגיש כי כתיבה כזו שמצד עצמה היא מתקיימת, אף שדעתו למחקה נחשבת כתב המתקיים^י, ולכן סבר כי יש לדאוג שלא תתקיים הכתיבה מצד עצמה אלא הכתב מצד עצמו

ב. או"ח סימן ס"א. **ג.** מובא במכתב תשובה שכתב בנושא זה. **ד.** חלק ו סימן סה; חלק ד סימן ד. **ה.** סימן שב סעיף יג. **ו.** תשובות והנהגות חלק ב סימן קפט. **ז.** מובא בשלחן שלמה סימן שמ הערה לג. **ח.** כן שמעתי מעדות הגרמ"ש קליין שליט"א. וטעמו שאין כאן דבר ממשי, ודימה זה הגרמ"ש קליין למי שיש לו פסוק בסוכות תשבו שבעת ימים, וע"י אור שמאיר מתחת המילים, מאירות המילים ומופיעות על גבי הקיר. **ט.** מובא בקובץ בית הלל כד-כה. וכן מובא במכתבו של הגר"י אפרתי בספר שערי ציון חלק א ס' יב. י. והוכיח כן מדברי הרמב"ם בפ"א מה' שבת הל' טז, שכתב שהכותב על בשרו חייב, אע"פ שחמימות בשרו מעברת הכתב לאחר זמן, הרי זה דומה לכתב שנמחק, מבואר בדבריו שמה שמתחדש מחיקה אח"כ אינו מפקיע ממנו שם כתיבה. אף לגבי המצלמה למרות שבמידה וישנה אדם את מקומו לא תופיע התמונה על גבי המסך, הרי זה דומה לכתב שנמחק, שהרי כל עוד שהוא יעמוד על מקומו תופיע תמונתו.

יעלם לאחר זמן מה^{יא}. מאידך הגר"ש ואזנר זצ"ל לא חשש לכך^{יב}. וכן הגר"נ קרליץ שליט"א לא חשש לכך^{יג}.

ג. איסור מכה בפטיש

האם יש לחוש מצד איסור מכה בפטיש, דהיינו מתקן מנא, (באופן שנשמרים הנתונים בדיסק), שהרי הדיסק שבו נקלטה ההסרטה נעשה כלי שראוי לשימוש.

נראה שאין לחוש מצד איסור מכה בפטיש, ונאמרו בזה כמה ביאורים. הג"ר אביגדור נבנצל שליט"א כתב דאין לחוש משום מכה בפטיש, וסברתו ד'מנא'-כלומר כלי, הוא דבר שיש בו שימוש, אם כלי עבודה או תמונה לקישוט הבית או משהו דומה, אך בהסרטה כיון שאין לאיש חפץ בה אינה כלי. אמנם המשטרה מעוניינת בתמונות של פורעי חוק או מאיימים על שלום הציבור, כגון ערבים הזורקים אבנים בכותל, אך אין לה כל ענין בתמונת אדם ההולך לכותל או ממנו, להתפלל או ללמוד או לכל צורך אחר, לכן אין בתמונה כזו משום מכה בפטיש.

הגרש"ז אורבאך זצ"ל כתב^{יד} לגבי הקלטה שאין בה משום מכה בפטיש, וטעמו דכמו שהכותב בשבת על נייר אינו חשיב כעושה כלי, אלא כמשתמש עם כלי, ולא אמרינן דנעשה כמהפך נייר לאיגרת שיהא אפשר לקוראו, ולדעת ממנו דברי תורה וחכמה, וגם אינו דומה לצר צורה דחייב משום מכה בפטיש. וטעם החילוק פשוט, שונה בעשיית צורה, שהצורה הרי היא גמר יפוי הכלי, וממילא זו עשיית כלי שחייב משום מכה בפטיש, משא"כ בכותב אפילו אם דעתו להשאיר את הכתב לעולם, מ"מ אינו אלא כמשתמש עם נייר לצורך שמושו ולא כעושה כלי. והוסיף דלגבי סרט שמקליטין עליו, אשר אם ההקלטה היתה נשארת עליו תמיד היה זה קלקול גמור, כיון שלא יכול לעשות בו שמוש חוזר, וכל חשיבותו הוא רק מפני

יא. ולכן הורה כי במצלמות בכותל המערבי החיבור בין המלצה למסך יהיה מוגבל לזמן, ולאחר זמן תמונת המצלום לא תופיע על המסך. אך הוסיף כי מה שנכנס המידע למאגרי מידע אין לחוש כיון שלרוב הפוסקים אינו נחשב לכתב. **יב.** כן שמעתי מעדות הגרמ"ש קליין שליט"א. **יג.** ארחות שבת שם, וכן שמעתי מעדות ר' חיים אריה הוכמן. **יד.** מנחת שלמה חלק ב סימן כא.

שיכולים תדיר למחוק, ולחזור ולהקליט, הרי זה דומה לכותב על לוח שעומד תמיד למחיקה וכתיבה, דכ"ש הוא שאין לחשובו כעושה כלי.

ד. הפעלת מערכת חשמלית

עוד יש לדון האם יש לחוש משום הפעלת מערכת חשמלית. וביותר האם יש לדון לדעת החזו"א שחשש משום איסור בונה בכל יצירת מעגל.

דעת הגר"ש ואזנר זצ"ל^{טו} שיש לחוש משום פעולת החשמל שנוצרת מחמתו, שהרי ע"י שנעמד אדם לצד המסך מתחילה המצלמה לצלם^{טז}. ומאידך בספר מאור השבת^{יז} הביא בשם הגר"י הלפרין, שכתב שאין בזה סגירת מעגל חשמלי ויצירת זרם חדש, רק עשיית שנויים בזרם הקיים, והווכיח שם שאף לדעת החזו"א אין לחוש. אלא צידד שיש לחוש משום איסור מוליד^{יח}, מחמת שמגביר זרם חשמל וממילא יתכן שבהגברת עוצמת זרם יש לחוש למוליד. אך מסיק שם שיש להקל שהרי במרבית המקרים לא מתגברת עוצמת הזרם כתוצאה מן השנויים הנגרמים עקב מעבר האדם, ואין בזה אלא שנויים בצורת העברת הזרם.

ה. איסור בונה

עוד יש לדון האם יש לחוש בצילום מצד איסור בונה, באופן שנשמרים הנתונים בדיסק ולא נמחקים מיד.

דעת הגרש"ז אוירבאך זצ"ל¹ שהזנת מחשב בנתונים יש בו משום בונה, כיון שדיסק רגיל אין לו כל ערך, ורק ע"י הזנת הנתונים נבנה הדיסק. אך הוסיף הגרש"ז שכל זאת אם הדברים חשובים וראויים להשתמש בהם הרבה זמן, וא"כ לסברתו כאן לא שייך כן, שהרי המערכת בנויה בצורה כזו שיש כמות מוגבלת בקבולת של הדיסק. ובפרט שיש לדון, שהרי כאן אין לו כל ענין להזין את המצלמה בנתונים, רק שומר מה שיש לו צורך.

טו. כן שמעתי מהגרמ"ש קליין שליט"א. ובשבת הלוי חלק י' סימן ס כתב שהוא כמו איסור יצירת שלהבת ביום טוב, שאסר הט"ז בסימן תקכ"א. **טז.** ולכן סבר כי אם המצלמה נמצאת במצב שבת שמצלמת ללא הפסק, אין לחוש. **יז.** חלק ד סימן יד הערה קא. **יח.** ע"פ מה שכתב בשו"ת בית יצחק חיו"ד במפתחות לסי' לא. **יט.** מובא בשמירת שבת פרק סו הערה ריא.

חלק ב

בו יובאו דעות הפוסקים בנדון.

דעת הגר"ש אלישיב זצ"ל

א. אין להפעיל את המצלמות אבטחה, אלא א"כ באופן שיהיה למי שעובר ספק פסיק רישא, דהיינו שחלק מן הזמן לא יפעלו המצלמות, [כגון רבע שעה יפעלו, ובמשך זמן כזה לא יפעלו]^א ובאופן שמי שעובר לא ידע מתי פועלות ומתי לא, ובאותו זמן לא יפעלו שום מצלמות, וכל המנגנון יהיה מושבת לחלוטין, כולל הפולסים שמושפעים מהאדם הקרוב אליהם.^{בא}

ב. עוד יש להתיר במצלמות אבטחה, באם לא תתקיים הכתיבה מצד עצמה ולא רק ע"י מחיקה מחודשת^{בב}, בנוסף לכך שלא ניחא לו כלל במלאכה שהרי אין לו צורך ורצון שיצלמו אותו, מותר ללכת שם.^{בג}

ג. כל מה שהתירו היינו כיון שיש צורך בטחוני, או שאר צורך גדול, אך מצלמות שאין בהם צורך גדול, אין להתיר.^{בד}

ד. אולם גם במקום שאין המצלמות לצורך אבטחה אם הולך אדם לתומו ואינו יודע שיש מצלמות במקום שעובר, הרי הוא בגדר מתעסק, וממילא אין צריך להודיע לו שיש מצלמות.^{בה}

כ. בספר מאור השבת חלק ד סי' יד בירור הלכה צט דן בשמו לענין איסור כתיבה, והביא בשמו שאמר שיפעל בערך ארבעים וחמש שניות, וארבעים וחמש לא יפעל, וחוזר חלילה, ואז לא חשיב כתיבה המתקיימת, ואף שכל מה שנכנס נקלט במאגר, אין בזה איסור תורה. **כא.** שבות יצחק חלק יב פרק יא. וכן שמעתי מעדות הגר"צ ובר שליט"א. **כב.** שהרי מצינו ברמב"ם פ"א משבת הל' טז שאם אינו נמחק מחמת עצמו לא נחשב כתיבה שאינה מתקיימת. **כג.** קובץ בית הלל חוברת כד-כה. **כד.** מכתב מהגר"י אפרתי בספר שערי ציון חלק א סי' יב. **כה.** שבות יצחק חלק יב פרק יא, והוסיף אף שלגבי עירוב שנקרע יש להודיע שנקרע

ה. בחוץ לארץ שמצוי מצלמות בכל בית, והוא דבר שמאוד קשה להזהר ממנו שלא לעבור על ידו, יש להתיר כיון שהוא שלא כדרך, ואינו עושה פעולה בגוף הדבר, והוא רחוק ממלאכה. (ורק במקום שיכול להמנע מללכת שם יש להחמיר). וכל זה לענין ההליכה אצל המצלמה, ולא לענין עצם הפעלתו מערב שבת.^{כז}

דעת הגר"ש ואזנר זצ"ל^{כח}

ו. מצלמות שמתקינים לצורך אבטחה או גניבות וכדו' יש לסדר קודם שבת שהמצלמה תפעל באופן רצוף, אולם גם במקום שלא הותקן כך יש להתיר לעבור שם, משום שהמצטלם לא ניהא ליה בצילום, וממילא אין כאן איסור.^{כח}

ז. אם ניהא לו בפעולת הצילום וכגון שמוקנת מצלמה בביתו על מנת שיראה את כל מי שדופק, א"כ האדם הדופק בדלת ניהא לו בצילום כדי שיראו אותו ויפתחו לו, בזה יש איסור משום פעולת החשמל שנוצרת מחמתו^{כט}, אך אם עשו קודם שבת מצב שבת במצלמה שתצלם באופן קבוע כל הזמן, נמצא שאין כאן שום פעולה חדשה מצידו וממילא אין כאן איסור.

ח. ומ"מ גם באופן שלא נעשית פעולה חדשה מצידו, אין להתיר לכתחילה^ל כיון שאין רוצים לעשות את השבת חול, אולם יש מקרים שניתן להתיר, וכגון אדם זקן שקשה לו לקום ולראות בשבת מי דופק בדלת וכדו'.

העירוב, כאן יש לצרף את הסברה שלא נחשב שעושה מלאכה. **כו.** מאוד השבת חלק ד סי' יד בידור הלכה צט. **כז.** כן שמעתי מעדות הגרמ"ש קליין שליט"א. **כח.** וטעמו שאף לפי שיטת הערוך דפסיק רישא דלא ניהא ליה אסור מדרבנן, כאן קיל טפי כיון שלא עושה כל פעולה, אלא הולך לתומו והמצלמה מצלמת. ועיין בשבט הלוי חלק ט סימן סט שכתב לגבי מי שהולך לתומו ברחוב ונדלק אור, שאין לאסור משום שהאדם אינו עושה כלום ממש, והולך לדרכו לפי תומו ואינו מוסיף אף תנועה אחת למען מלאכה, אף שבגרמתו נדלק אור או דבר כיו"ב, בזה פשיטא שכל זמן שאינו חושב ממש ללכת למען הדליק וכיו"ב, שאין אנו מצרפים הליכתו הרגילה להתנוצצה הנ"ל, ואין כאן פעולה של מלאכה. **כט.** אך אין כאן איסור כתב כיון שאין כאן דבר ממש, גם אין לחוש משום מה שנשאר בדיסק. **ל.** אף שמי שיתיר אין

דעת הגר"נ קרליץ שליט"א

ט. אדם שעובר במקום שמותקנות מצלמות, ולא ניחא לו בצילום, ואין לו ענין בהם, ולא מורגש לו בשעה שעובר שהוא מצטלם, מותר לו לעבור^{לא}.

י. הדין הנ"ל בין אם מותקנות מצלמות לצורך אבטחה, או להרתיע גנבים מותר, כיון שאין להם שום ענין בתמונה שלו, אבל אם יש מי שמעוניין בתמונה שלו, אף שהמצטלם לא ידוע לו כלל מהצילום ולא ניחא לו, אסור להפעיל את המצלמה^{לב}.

יא. אדם שעובר בשבת במקום מצלמה, ומתכוין להצטלם, עובר איסור משום שיש כאן יצירה של צורות ותמונות, והוי חיציו של המצטלם^{לד}.

יב. במצלמות המופעלים בבתי חולים ויש בהם חולים שיש בהם סכנה, כגון חדרי טיפול נמרץ, או חדרי ניתוח וכיוצ"ב, ודאי שמותר לחולים ולרופאים ולמשמשיהם להיכנס שם^{לה}.

דעת הגרש"ז אוירבאך זצ"ל

יג. בית שמותקנות בו מצלמות בכניסה לצורך ביטחון, אשר דרכו ניתן לראות את מי שנכנס לבית, אם השאירו את המכשיר דולק מכניסת שבת, או שמופעל ע"י גוי, מותר לעבור שם^{לז}.

יד. יש להתיר הנ"ל אף אם התמונה נשמרת בדיסק^{לז}.

לא. חוט שני שבת ד, פירק כ"ט. והוסיף שם שאי אפשר לומר שבמקום שיש מצלמות לצורך אבטחה נחשב מחמת כן ניחא לו, דכיון שאין לו ענין בתמונה של עצמו שתהיה מופיעה במסך, לא נחשב ניחא לו, כיון שלא נוח לו במלאכה שנעשית מחמתו. והוסיף לי ר' חיים אריה הוכמן שהדגיש לו ר' ניסים כמה פעמים כי אין להם שום ענין בתמונה שלו, אלא רק של הגנב או מי שמסכן חיי אדם וכדו'. **לב.** חוט שני מזוזה, ברכות עמ' שעח. ובאופן שיש מי שרוצה את התמונה, לא התברר שם מי עובר המצלם, או המצטלם, ושאלתי את הר' חיים אריה הוכמן, ואמר כי לר' ניסים לא היה ברור מי עובר. **לג.** חוט שני שבת שם. **לד.** שם. **לה.** שלחן שלמה ס' שמ אות יב. והוסיף בהערה בשמו, שסבר שאין כאן כתיבה, וגם כוונתו היא לבטחון. **לו.** תשובה לבעל הרבבות אפרים חלק ג ס' רמז, ועיי"ש שביאר שנחשב כפסיק רישא דלא ניחא ליה, שהרי רק לבעל הבית ניחא ולא למי שנכנס, והוי

דעת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל

טו. מותר לעבור לפני מצלמה העומדת בפתח בנין ומצלמת את כל העוברים^{לז}. [יש לציין שהוא נשאל לגבי מצלמה כזו שלא נשאר שום רושם, ורק מצלם ורואים במעגל סגור את התמונה, ויש לדון לדעתו האם יש להתיר גם במצלמה שנשארת התמונה]

דעת בעל בצל החכמה זצ"ל

טז. לגבי בתים שנועולים, שלצורך הפתיחה יש לעמוד בשער, ואז רואה השומר (הנכרי) ופותח את הדלת, יש להתיר לעמוד שם, ואין חשש ממה שתמונתו מופיעה על המסך^{לח}.

דעת הגר"ע יוסף זצ"ל

יז. מותר לעבור במקומות שמצלמים לצורך אבטחה^{לט}.

יח. אסור לעמוד במקום שיש מצלמה ולהתכוון להצטלם^מ.

כלאחר יד. ובספר מאור השבת רצה לדייק שמלשונו שמוכח שאין התמונה נראית מיד, אולם הביא שם ממקומות אחרים שדעתו להקל אף אם נראית התמונה. וע"ע בספר מאורי אש השלם חלק ב' שער תשיעי סימן ב' שגם צידד להקל בדעת הגר"ש^ז. **לז.** כן כתב במכתב, ודעתו כיון שזה כתב שאינו מתקיים, ואפילו עדיף מכך, הוא לכל היותר איסור דרבנן, ומאחר וזה פסיק רישא דלא ניהא ליה, מותר לעבור, וגם מצד המצטלם אין איסור כיון שהוא סידר את המצלמה קודם שבת. **לח.** בצל החכמה חלק ו' ס' סה, וטעמו שאין זה בגדר כתיבה שאינה מותקיימת, ואינו אלא כמסתכל במראה, שאע"ג שצורתו נקלטת במראה היתר גמור הוא, כבשו"ע או"ח (ס' ש"ב סעי' י"ג), וע"כ שאין על זה שם צר צורה כלל. גם הגר"מ שטרנבוך שליט"א בתשובות והנהגות חלק ב' ס' קפט, הסכים עמו שמותר לעמוד בפתח. **לט.** יביע אומר חלק ט' אורח חיים ס' לה. וטעמו שהוא בגדר פסיק רישא דלא ניהא ליה, ואף דאנן ס"ל דפסיק רישא דלא ניהא ליה אסור, מ"מ כאן כיון שעיקרו רק איסור מדרבנן, מותר לגמרי. וכן נקט בילקוט יוסף שבת כרך ה' אות ב'. **מ.** שם.

חלק ג

בו יבואו בקצרה הדינים העולים

א. מצלמות שאין העובר מודע להם (אף שאינם מותקנות לצורך אבטחה וכדו'), מותר לעבור, ואין צריך להודיע לעובר כי מותקנות שם מצלמות ^{מא}.

ב. באם העובר מודע למצלמה, אם מותקנות המצלמות לצורך אבטחה או גניבות וכדו', נחלקו הדעות בזה. יש המתירים לעבור, כיון שלא ניחא לו להצטלם ^{מב}. ויש שהתירו רק באופן שלא יהיה פסיק רישא, דהיינו שאינו מצלם בכל רגע, אלא מידי פעם מפסיק, ובאופן שאין המצטלם יודע מתי ההפסקה ^{מג}. וכן אין נשמרות התמונות לאורך זמן, אלא נמחקות מאליהן לאחר זמן ^{מד}.

ג. מצלמות המותקנות בבית פרטי על מנת לעכוב מי הדופק בדלת, לדעת חלק מן הפוסקים יש לאסור לעמוד מול המצלמה, כיון שניחא לו שתופיע תמונתו על מנת שיפתחו לו את הדלת ^{מה}. ויש שסברו שבאופן שמותקן מצב שבת שמצלם בכל רגע ללא הפסקה, ולא נעשית פעולה חדשה מצידו, הגם שיש מקרים שניתן להתיר, וכגון אדם זקן שקשה לו לקום ולראות בשבת מי דופק בדלת וכדו', אולם אין להתיר לכתחילה, כיון שאין רוצים לעשות את השבת חול, אולם ^{מו}.

מא. חלק ב אות ד. **מב.** שם אות ו, י, יג, יד. **מג.** שם אות א. **מד.** שם אות ב. **מה.** כן שמעתי מהגר"צ ובר שליט"א שלשיטת המקילים מפני שהוא לא ניחא לו בתמונה, הרי כאן נוח לו להצטלם, על מנת שיפתחו לו את הדלת. **מו.** שם אות ח.

מצלמות אבטחה להלכה

יט

התקנת מצלמות אבטחה בבתים פרטיים, בציבור ובמקומות אחרים, היא נושא שזיכה בתשומת לב רבה בשנים האחרונות.

ד. יש שכתבו לגבי בתים שנעולים, שלצורך הפתיחה יש לעמוד בשער, ואז רואה השומר (הנכרי) ופותח את הדלת, יש להתיר לעמוד שם, ואין חשש ממה שתמונתו מופיעה על המסך^{מז}.

ה. במצלמות המופעלים בבתי חולים ויש בהם חולים שיש בהם סכנה, כגון חדרי טיפול נמרץ, או חדרי ניתוח וכיוצ"ב, ודאי שמותר לחולים ולרופאים ולמשמשיהם להיכנס שם^{מח}.

ו. מצלמות שצורת פעולתן, שברגע שמחשיך את המקום מתחלפת המצלמה ועובדת בצורה שונה, אין לסגור את הדלת בשבת, כיון שגורם במעשיו לשנוי בצילום^{מט}.

ז. יש שכתבו להציע שכדי למנוע חילול שבת יעשו את המצלמות באופן כזה: שיהיה ניתן לעבור מן הצד ללא כניסה לטווח המצלמה. ואז אם יגיע אדם שאינו מודע לכך, אין לחוש כיון שהוא לא יודע כלל. ואם אי אפשר לבצע זאת, יעשה שהמצלמות ידלקו ויכבו, וגם אם מבחינה בטחונית צריכות לדלוך תמיד יעשה שחלקם לא יפעלו לסרוגין, כל אחת בזמן אחר, ויהיה אפשרות לעבור מבלי להקלט בעין המצלמה¹.

מז. שם אות טז. **מח.** שם אות יב. וכן נקט בשבט הלוי חלק י סימן ס. **מט.** שמעתי מהגר"צ ובר שליט"א. **נ.** הגר"י הלפרין מובא בפעמי יעקב כסלו תשס"ב.

